



Čtvrtletník

Jablíčko

časopis Sociálních služeb HB



Číslo 2/2018

30. vydání

www.ssmhb.cz

Strana 5



Molitanový muž

Strana 6-7



Fotogalerie
z akcí

Strana 8-9



Víkend
otevřených zahrad

Letní zahradní slavnost tentokrát v moravském stylu



místní Agenda 21



ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Ve čtvrtek 28. června u nás proběhla už třetí letní zahradní slavnost, tentokrát v Moravském stylu. Počasí nám sice nepřálo, ale to nám úsměv nezkažilo a akci jsme přesunuli do jídelny našeho Domova. Viděli jsme krásné vystoupení souboru Kalamajka, zazpívala a zahrála nám cimbálová muzika Lanštorfčané – Slovácké sdružení Ladná. Občerstvení bylo mnoho, pitný režim zajis-

tila společnost Agfoods a pan Libor Vymyslický, který celou akci doplnil výstavou svých krásných obrazů. Užili jsme si nádherné hudební odpoledne, i personál, který obsluhoval v jídelně měl na sobě dobové kroje, což skvělou atmosféru ještě více doplnilo. Přišlo mnoho hostů - pan starosta Jan Tecl, paní místostarostka Ivana Mojžýšková, paní zastupitelka Eva Vyoralová, paní ředitelka

ZŠ Nuselská paní Milena Popelová a další. Už teď se všichni těšíme na další slavnost. Děkujeme všem za spolupráci – Dennímu stacionáři Domovinka za slané pečivo, za sponzorství Městu Havlíčkův Brod – místní Agenda 21, Zdravá města, obce, regiony České republiky a Agfoods. Více fotek najdete na straně 6.

**Zdena Lehmanová
a Vlad'ka Ranecká**

Rozhovor s ředitelkou Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu

Vážení čtenáři, tentokrát vám místo úvodníku nabídneme rozhovor s ředitelkou Sociálních služeb města Havlíčkova Brodu Magdalenou Kufrovou do časopisu Hrníček.



Jak se vám daří uspokojit zájemce o pobyt v Domově? Jaké máte čekací doby?

Vzhledem ke stárnutí populace v naší společnosti přibývá zájemců o pobytové služby. Cílem sociálních služeb je, aby senioři mohli co nejdéle žít ve svém přirozeném domácím prostředí. Pokud jsou již vyčerpaní všechny možnosti podpory, měly by nastoupit služby pobytové. Zájemců o pobytové služby jsou v našem zařízení stovky, odlehčovací služby si klienti zamlouvají již půl roku dopředu a tak nejsme schopni všechny zájemce o sociální služby uspokojit. Na denní stacionář s kapacitou 20 klientů již začínáme tvořit pořadník, jelikož nemůžeme uspokojit zájemce všech pět dní v týdnu. Čekací doba u pobytových služeb je závislá na nepříznivé sociální situaci zájemce o službu. Do domova pro seniory přijímáme klienty dle našich

nastavených kritérií. Jsou to lidé, kteří potřebují podporu ve všech oblastech života, mnohdy přichází z léčeben dlouhodobě nemocných nebo z rodin, kde už jejich blízcí tuto 24 hodinovou péči nezvládají.

Které moderní trendy v péči o klienty využíváte?

Vždy se zamýšlím nad tím, co potřebují naši uživatelé sociálních služeb, jaké terapie, aktivizace a trendy v péči jim zkvalitní život a v tomto směru vzděláváme personál. V péči jsou to reminiscenční terapie, bazální stimulace, validace či zahradní terapie. Cílem je vždy nabídnout klientovi to, co potřebuje. Neměníme zvyky a rituály toho co člověk celý život dělal. Když někdo rád četl a chodil na procházky snažíme se ho podpořit v těchto aktivitách – doprovodíme do knihovny vybrat si zajímavou knížku či na zahradu, kde si posedí u rozkvetlé květiny a utrhne něco dobrého co mu přijde k chuti.

Čím se odlišujete od jiných zařízení vašeho typu. Zkrátka co vám skvěle funguje?

Domnívám se, že naše zařízení je nadčasové svým ubytováním – nabízíme klientům v domově pro seniory 86 jednolůžkových pokojů se sociálním zázemím. Respekt k soukromí a k důstojnosti našich klientů je nedílnou součástí naší práce. Ruku v ruce s prostředím domova, které tvoří reminiscenční prvky – vzpomínkové místnosti či reminiscenční

koutky je otevřenost našeho zařízení široké veřejnosti. Pořádáme kulturní akce pro širokou veřejnost, podporujeme mezigenerační setkávání dětí, rodin a seniorů. Základem našich služeb je úsměv, vstřícnost a profesionalita personálu to tvoří kulturu našich služeb.

Jak se zapojují, vaši klienti, do chodu města?

Většina našich klientů jsou imobilní lidé a potřebují naši plnou podporu, ale i tak se domnívám, že se zapojují do dění ve společnosti a získávají pocit sounáležitosti s ostatními lidmi. Z posledních dní mám před očima dvě akce. První je sportovní charitativní akce „Knycká pětihodinovka“ ve prospěch nemocných dětí cystickou fibrózou. Sedmnáct našich klientů na vozíčku s doprovodem společně s běžci závodilo ve prospěch těchto lidí. Účastnili jsme se již třetího ročníku a stali jsme se nedílnou součástí tohoto projektu. Druhou akcí, kterou spolu organizujeme již třetím rokem je sportovní akce v triatlonu „Molitanový muž“. Této akce se účastní děti havlíčkobrodských mateřských škol, sportovci i senioři. V současné době v domově probíhá výstava výtvarných prací dětí všech MŠ v Havlíčkově Brodě na téma „Molitanový muž“ a naši klienti vybírají nejzdařilejší obrázky. Klienti vyrábí ceny pro sportovce a z naší dílny, též vyšel maskot celé akce „Molitanový muž“.

Pokračování na str. 3.

Pokračování na str. 3.

Otevřeli jste zahrada smyslového vnímání, jaký je její přínos? Zapojují se klienti do péče o ni?

Zahradou v současné době žije celý náš domov, je nedílnou součástí života našich klientů. Základní myšlenka před pěti lety byla vytvořit zahradu – prostor pro aktivní život, pro setkávání a začleňování seniorů, rodin s dětmi a dospělých. Nástrojem je příroda a prvky zahradní terapie. Řešený prostor se nachází v těsné blízkosti domova pro seniory, pečovatelského domu, denního stacionáře, panelového sídliště a základní školy. „Zahrada smyslového vnímání“ je navržena tak, aby bylo možné profilovat v oblasti rehabilitace, ergoterapie a dalších terapeutických přístupů. Princip je jednoduchý. V odpočinkové zóně plné zeleně je možno pozorovat růst rostlin během celého roku, její růst, vůně, ale i chuť, její biorytmy a potřeby. Zahrada též slouží k naučným účelům pro děti, poznávání rostlin. V zahradě jsou zakomponovány herní prvky pro seniory a děti. Celý projekt je doplněn zahradními plastikami, zoo-koutkem, hmyzími domečky a krmítky pro ptáky. Dále jsou zde zakomponovány prvky pro fyzioterapii, prvky pro trénování paměti (pro klienty s demencí) nebo prvky pro nevidomé klienty. Naše zahrada byla certifikována jako „přírodní zahrada“ a byla vybrána jako jedna z ukázkových zahrad v Havlíčkově Brodě.

Ve vaší pestré programové nabídce zmiňujete Kávu s paní ředitelkou, o čem si povídáte?

Probíráme běžný život v domově i ve městě. Témat máme mnoho například co se nám podařilo, co je potřeba zlepšit, co budeme vařit, co je nového na zahradě, co se děje ve městě a spousta dalších témat. Domnívám se, že otevřenost klientů a rovnocenná diskuse je to co dělá dobrou a kvalitní službu.

Do péče o seniory se mohou zapojit i dobrovolníci. S čím pomáhají nejvíce?

Dobrovolníci jsou nedílnou součástí našich služeb, tyto lidi obdivuji za jejich nasazení a lásku, kterou dávají našim klientům. Dobrovolníci organizují klientům aktivizačních programy, chodí si povídat nebo jdou společně na procházku. Většina našich klientů má zájem o návštěvu dobrovolníků, vznikají mezi nimi přátelství na dlouhá léta a tím obohacují jejich život.

Nabízíte také stáže studentům středních i vysokých škol. Jaký je o ně zájem a jak hodnotíte spolupráci?

Naše organizace nabízí stáže studentům středních, vysokých škol a praxe rekvalifikantům - pracovníkům v sociálních službách. Spolu pracujeme dlouhodobě se střední zdravotní školou v Havlíčkově brodě a Vysokou školou polytechnickou v Jihlavě. Tito studenti pravidelně absolvují praxe v našem zařízení a připravují

se na své budoucí povolání. Ročně absolvují praxi a stáže v našem zařízení desítky studentů a jsou součástí a pomoci v poskytované péči ve všech druzích sociálních služeb.

Jaké máte plány v tomto roce a co vás čeká a nemine?

Hlavním cílem v letošním roce je vzdělávání personálu v paliativní péči. Tato potřeba vychází z potřeb našich klientů. Moc si přejeme, aby lidé, kteří u nás žijí, dožili tam, kde to znají, důstojně se svými blízkými, ne v nemocnicích za bílými zástěnami a o samotě.

Jak dlouho jste ve vedení, co vás na práci naplňuje?

Pracuji v sociálních službách již 25 let. Šestnáct let jako sociální pracovnice a devátým rokem na pozici ředitelky. S přibývajícím zkušenostmi se utvrzuji v názoru, že základem práce s klienty je přirozenost, selský rozum, vycházet z lidského přístupu, důstojnosti a respektu k přáním a potřebám našich klientů. Neměnit to, na co byli senioři zvyklí, než přišli do našich služeb. Nevytvářet programy, které klientům nic neříkají, ale umět naslouchat - to je cesta ke kvalitě. Vždy se věci plně nepodaří podle našich představ, ale směr jakým jdeme, musí znát každý člen v našem týmu. Dobrá nálada a úsměv nic nestojí, ale přináší spokojenost všem. Klientům i zaměstnancům, kteří v našem zařízení pracují.

redakčně kráceno



Revoluční dny roku 1945 v Praze (1. díl)

Pokračování z minulého čísla.

Pan Straka nás všechny pozval na snídani. Měl domluveno s panem Rážem, že pro nás také zajistí oběd. Mamka odešla do krytu, neboť jsme tam měly obě věci na převlečení, které nám půjčila „teta“. Za tou jsme odešly do bytu ve čtvrtém patře. Byly jsme s Libuškou obě překvapěny, neboť nám maminka Libušky upekla sváteční dort k našim narozeninám, když nám nemohla nic jiného koupit. Byl výborný a pochválila ho nejen moje mamka, ale i pan Straka. Tenkrát jsme netušily, že to bude poslední oslava narozenin Libušky, neboť v dalších letech neměla důvod je slavit. Důvod sdělím v dalším pojednání.

V neděli bylo několik poplachů, ale později byly odvolány. Novinkou bylo, že na naše hranice překročilo se souhlasem velitele německé armády asi 20 tisíc vojáků, tzv. Vlasovců. Do Prahy dorazili už v sobotu. Hranice překročili v Ústí nad Labem, Karlových Varech, Chebu a Aši. Strážci našich hranic viděli vojáky v německých uniformách a bránili jim vstoupit na naše území. Záhy se vše vysvětlilo, Vlasovci nám šli na pomoc. Poznali se, že měli na levé paži pásku s písmeny ROA. Vlasovci se úspěšně zapojili především do bojů o hlavní město republiky, a to hned po příjezdu v sobotu v noci 5. května. Byli jsme však smutní, když jsme je viděli těžce raněné, jak s podporou naší civilní obrany jsou vedeni nebo dokonce nesení do ošetřovny, která byla za rohem a přístup měla také přes náš kryt. Některé lehce raněné a ošetřené jsme viděli, jak se vracejí, jiné jsme už nespatriili. V neděli jsme se dozvěděli, že pan Straka je zapojen do odboje. Na terasu střechy

domu bylo umístěno kulometné hnízdo. Jeho obsluhou byl pověřen pan Straka ještě s jedním odbojárem, který sloužil na vojenské službě u ženistů. Jakmile zazněly sirény, okamžitě byli na střeše připraveni střílet na nepřátelská letadla. Taková situace nastala v pondělí 7. května kolem poledne. Pan Straka mne požádal, abych ze skladiště potravin, které bylo v suterénu domu, přinesla cukr, kávovinu, různé druhy sušenek a máslo. Podával mně tašku a ukázal ve svazku klíčů, který je od skladiště. V tom zazněla siréna a pan Straka okamžitě zmizel na střeše. Blížila se k nám dvě německá letadla. Bylo nebezpečí, aby nehodily bomby na dům na Vinohradské třídě, kde sídlil náš rozhlas. Že je už přestěhován, to nepřátelé netušili. Začali tedy po letadlech střílet. Jedno letělo pořád dál. Druhé nabralo výšku a vracelo se zpět. „Jardo, letí na nás! Honem, uteč.“ „Počkej, já ho sundám!“ volal na kamaráda pan Straka. Pan Straka spustil kulomet na letadlo a dál už nic neviděl. Bomba zasáhla dům a pan Straka zmizel v sutinách.

Já jsem ve stejný čas stála na chodbě před dveřmi do potravinového skladiště. Ozvala se strašná rána, železné dveře se s rachotem otevřely, tlaková vlna mě vynesla do vzduchu, přirazila na zeď v chodbě, ruce jsem měla připažené a nemohla jsem se vůbec pohnout. Viděla jsem hrozný bílý kouř, který se na mě valil, cítila jsem, že jsem v jeho moci a nemohla pohnout ani hlavou, jen zavřít oči. Jak tlaková vlna ztratila na své síle, klouzala jsem pomalu na zem. Byl to jen mžik, když jsem letěla vzduchem na zeď, ale popadla mne taková hrůza, že na to nikdy nezapomenu. V tu chvíli jsem volala o pomoc všechny

svaté. Za malou chvíli vrzly dveře u krytu. Nějaký muž se vydal z krytu na kraj chodby a volal, zda je někdo přítomen. Svítil baterkou kolem dokola. Ozvala jsem se. Přišel až ke mně a podal mi ruku. Svítil na podlahu chodby a vedl mne opatrně přes všechny sutiny z nárazu bomby. Až později jsem se dozvěděla, že bomba zapadla do pytlů mouky a proto nevybuchla. A já byla její vrstvou zasypána. Když jsme scházeli zpět do krytu po provizorních schodech ze špalků na bourání masa a různých krabic, prý se jedna paní lekla, že jde dolů smrt a omdlela. Já byla k nepoznání. Mamka však neměla čas mne pořádně oklepat od mouky, neboť mě chtěla hned poslat zpět na Zbraslav za otcem se sdělením, že jsme v pořádku a bombardování jsme přežili. V tu chvíli paní Straková zvolala: „Ježíšmarjá, náš táta, náš táta!“ vrazila mě do ruky její kabát a knihu Praha ve fotografii a zmizela. Tu se zřítila z improvizovaných schodů Libuška a s velkým křikem volala o pomoc. Byla celá potlučená a pádem si vyvrátila koleno do strany. Co se dělo dál, to jsem už neslyšela, jen příkaz nervózní mamky, abych konečně utíkala. Věděla jsem, že všechny kryty v ulici jsou společně propojeny a mohu tudíž bezpečně projít až ven. Držela jsem se u zdí domů. V blízkosti pomníku Františka Palackého jsem zahlédla mladý pár, který mě pokynul, abych šla za nimi. Přes most Palackého se šýbali tak, aby nebyli vidět přes zábradlí, tak jsem to udělala také. Jenže cosi mně bránilo v pohybu. Kabát paní Strakové a její kniha! V tom zmatku jsem zapomněla co nesu.

(pokračování přístě)

Věra Niklová

Velký úspěch pro náš Domov pro seniory



Několikrát za rok jsou po celé republice vyhlašovány tematické soutěže. Dvě takové nabídky jsme přijali a rozhodli jsme se jich účastnit. Paní Irena Trnková a paní Věra Niklová se ochotně a výtečně zapojily nejdříve do literární soutěže Polabská

vrba, jejíž vyhlášovatelem je Krajská knihovna Brandýs nad Labem. Každá za sebe zpracovala dané téma Můj životní vzor. Pár dnů poté přišla nabídka na další soutěž, a to Šikovné ruce našich seniorů, kterou pořádá DPS Poděbrady. Soutěž nám není úplně neznámá, náš Domov se jí už několikrát účastnil v kategorii rukodělných prací. Letos i sem byla přidána kategorie prózy, proto jsme s paní Trnkovou využili situace a s malými úpravami původního textu jsme poslali její dílo i tam. Přidali jsme i některé práce našich klientů z pečovatelské služby. Celá tato akce vrcholila výstavou a vyhlášením výsledků v polovině června. Je mi velkým potěšením zde napsat,

že přes neskutečné množství účastníků a jejich prací, získala paní Irena Trnková hlavní cenu poroty soutěže Polabská vrba za výtečné zpracování daného tématu. Poté přišla neuvěřitelná zpráva z Poděbrad, že i zde získává práce paní Trnkové jednu z hlavních cen, a to krásné 3. místo v kategorii próza. Moc gratulujeme, je to velký úspěch pro nás všechny, vzhledem k obrovskému množství přihlášených prací na obou akcích. Velké díky za výbornou reprezentaci naší organizace patří také klientkám a personálu v pečovatelské službě a také paní Věře Niklové i všem ostatním za aktivní přístup k těmto aktivitám.

Vlad'ka Ranecká

Molitanový muž

Naši klienti se zúčastnili také sportovní akce s názvem Molitanový muž, která se konala na Havlíčkobrodském náměstí 23.6.2018. Této akci předcházela výstava obrázků na toto téma, které namalovaly děti z mateřských škol v Havl. Brodě. Spolu s panem starostou Teclem vybrali tři nejkrásnější a tvůrce pak na náměstí také ocenili.

Zdena Lehmannová



PODĚKOVÁNÍ

Ve středu 4. dubna jsme rády přijaly pozvání od dětí ze ZŠ Nuselská v Havl. Brod. Chtěla bych poděkovat paní Zdeně Lehmannové, která se mi nabídla, že mě na vozíku poveze. Byl to můj první výlet za dobu, co jsem tady, tak moc děkuji. Měla jsem také možnost také vidět do jakých krásných nádherných škol teď děti chodí. Já

jsem ještě sedávala ve starých dřevěných lavicích s kalamárem s roztřískaným perem, s kouřícími kamny a jedním umyvadlem ve kterém se myly všechny děti i naše hodná paní učitelka. Ale to jsem odbočila. Děti z páté třídy v nuselské nás hezky přivítaly, měly připravené výborné pohoštění a já jsem tam i měla svého vnuka páťáka, který nás informoval, jak ty

dobroty vyráběli. Ostatní děti se toho povídání také účastnily a povídaly si s námi. To mě hodně mile překvapilo, protože většinou bývají rozpačité. V poslední řadě děkujeme paním učitelkám a panu učiteli Dolejšovi, kteří tam s námi po celou dobu také byli. Celé odpoledne bylo pro nás moc krásné a ještě jednou moc děkujeme.

Blanka Lukeslová

Letní zahradní slavnost v moravském stylu



Fotogalerie z akcí



Festival sociálních služeb



Knycká pětihodinovka





Oslava Dne matek



Víkendová výroba srdíček

Vzpomínka na prázdniny

Konečně u školy vykvetly hlohy, přišlo léto a začaly prázdniny. Denně jsme trhali třešně a volný čas jsme proleželi u řeky. Jakmile se přiblížily žně, nastali nám jiné povinnosti. Pomáhat při stavění panáku a sbírat klásky. Za mého mládí o žních byla pole plná lidí. Dnes je to smutnější. Jede kombajn, vedle auto a to je vše. Ve

vsi byla mlátička, která nejdříve vymlátila domácím a pak šla od statku ke statku. Že se to neobešlo bez různých scén a hádek, to bylo pro děti další povyražení. Já měla za úkol škrábání brambor a chystání oběda. Mamka chodila na pole a mlátit, takže jsem dělala domácí práce. V létě mládež navečer sedávala pod lipami a

to mě tam moc táhlo. Jenomže mamka neváhala a byla schopná pro mě dojet třeba s koštětem. Začala zrát letní jablka, blumy a špendlíky. Ani jsme se nenadáli a léto uteklo a začala škola. Těšili jsme se na další prázdniny.

Jaroslava Zvolánková

Víkend otevřených zahrad i u nás v Sociálních službách

Neděle 10. června 2018 byla v našem domově výjimečným dnem.

Proč právě tato neděle? Dostalo se nám velké pocty a získali jsme za pomoci paní Bezouškové Certifikát přírodní zahrady a mohli jsme se tedy zúčastnit celoevropské víkendové akce „Víkend otevřených zahrad“. Celá neděle se nesla v rušném tempu. Bylo to tím, že na naši zahradu přišla spousta návštěvníků, kteří na ni byli právem zvědaví. Aby si všichni přišli na své, o zábavu se postaral hudební doprovod v podání pana Matury (Pepína) z TV Šlágry.

Zdenka Lehmannová



A ještě pár slov od paní Bezouškové:

Každým rokem se i v ČR druhý víkend v červnu otevírají zahrady v rámci DNE OTEVŘENÝCH EVROPSKÝCH ZAHRAD. V letošním roce se k této krásné tradici přihlásila po prvé i naše zahrada. Před půl rokem jsme požádali o certifikaci PŘÍRODNÍ ZAHRADA. Všechna základní kritéria zahrada splnila a 9.6. za přítomnosti zástupkyně ekologického centra Chaloupky obdržela certifikát i plaketu, kterou jsme se v neděli mohli návštěv-

níkům pochlubit. Zahrada se představila krásnou atmosférou všech prvků od rozkvetlých záhonů, přes zeleninové záhony, o které pečují naši senioři. Nově představila vodní prvek a živé obyvatele-zakrslé králíky, kteří budou zpříjemňovat chvíle našim obyvatelům. Sklidili také velký obdiv u malých návštěvníků. Zahrada po celý den nabízela komentovanou prohlídku, drobné občerstvení, ukázkou výtvarných prací dětí ze ZŠ Nu-

selská. Celý krásný den nepokazil ani odpolední déšť a slavnost jsme zakončili hudebním vystoupením pana Matury, kdy si při pravé české dechovce zazpívali nejen senioři, ale i hosté. Děkujeme všem návštěvníkům, těšíme, že naši zahradu přijdou navštívit během celého roku. Slibujeme, že v naší zahradě bude vždy, na co se těšit.

**Jarmila Bezoušková,
dobrovolnice**

Fotogalerie z Víkendu otevřených zahrad



Hudba léčí - závěr

Vítám vás u závěrečné části našeho seriálu „Hudba léčí“. Během několika částí jsme se seznámili s různými druhy a styly hudby, které máme kolem sebe. S tím samozřejmě souvisí i to, že každému z nás se líbí jiný druh hudby a záleží hlavně na našem duševním a zdravotním stavu. To, že má hudba léčebné účinky se ví, již několik století a vliv hudby na náš organismus stále

není dokonale probádán. Jasně je, že obor muzikoterapie je čím dál více probírané a používané téma. Muzikoterapie – léčba hudbou se používá jak u dětí, tak dospělých a je opravdu velmi úspěšná. Každý z nás si nevědomky dělá muzikoterapii sám sobě, je to ve chvílích, kdy si pustíme cíleně nějakou hudbu, rádio či program, který má hudební zaměření. Děláme to proto, že si

to tzv. „tělo žádá“, prostě v určitý moment máme potřebu něco poslouchat a dělá nám to dobře. Proto kdykoliv máte chuť a náladu, tak poslouchejte cokoliv, každý zvuk, každá hudba, nota i tón má svůj účel a patří k nějaké náladě, pocitu, rozpoložení a určitě Vám udělá dobře ☺ a věřte že hudba léčí.

Vlad'ka Ranecká





Sociální služby města Havlíčkova Brodu,
Domov pro seniory Reynkova Havlíčkův Brod
pořádají
2. ročník soutěžní amatérské přehlídky

„Umím, umíš, umíme“

Akce je určena pro Domovy pro seniory, denní stacionáře, pečovatelskou službu, všechny další typy sociálních služeb, ale i jednotlivce z řad seniorů, kteří mají rádi hudbu, tanec, divadlo, recitaci...

Soutěžní kategorie:

1. Soubory (4 – více členů)
2. Jednotlivci, dvojice

Umělecké kategorie:

- A) hudba a hudební vystoupení (zpěv písní s doprovodem, hra na hudební nástroj apod.)
- B) tanec a pohyb (pohybové ztvárnění na hudbu, jakýmkoliv způsobem)
- C) divadlo (hraný úryvek z jakékoliv hry, pohádky atd.)
- D) recitace

Datum akce: 23. října 2018 od 10 hodin

Místo konání: Havlíčkův Brod, Domov pro seniory Reynkova

Věk soutěžících: není omezen

Pravidla: Soutěžní přehlídka je určená Domovům pro seniory, Domovům s pečovatelskou službou, denním stacionářům a všem dalším sociálním službám a zařízením (charita, senior klub apod.)

Účast: Jednotlivci, dua, skupiny

- A) zpěv 3 písní s nebo bez doprovodu hudebního nástroje (max. 10 minut)
- B) pohybové, taneční ztvárnění (jakýkoliv styl) na hudební podklad, rekvizity povoleny
- C) divadelní ztvárnění, úryvek z pohádky, příběhu, divadelní hry, knihy (max. 15 minut)
- D) recitace vlastního nebo převzatého textu v rozsahu max. 2 strany A4

Srdečně zveme všechny nadšené soubory, sbory i jednotlivce, kterým věk nebrání se bavit a rozvíjet se, a ukázat všem, že věk ani zdravotní handicap není překážkou pro umění.

Každá organizace může přihlásit max. 4 vystoupení do libovolných kategorií.

Přihlášky zasílejte do konce září 2018 na adresu terapie@ssmhb.cz, kontaktní osoba Vladěna Ranecká.

Země známé neznámé

Vítám vás u dalšího dílu našeho cestovatelského seriálu, tentokrát se podívám jen malý kousek od nás na sousedící zemi Rakousko.



Rakousko, oficiální název Rakouská republika, německy Republik Österreich, je vnitrozemská spolková republika ležící ve střední Evropě. Skládá se z devíti spolkových zemí. Hraničí s Lichtenštejnem a Švýcarskem na západě, s Itálií a Slovenskem na jihu, s Maďarskem a Slovenskem na východě a s Českem a Německem na severu. Rakousko je členem Organizace spojených národů, Rady Evropy a Evropské unie. Je součástí Schengenského prostoru a Eurozóny. Největší města jsou Vídeň, Štýrský Hradec, Linz, Salzburg a Innsbruck. Země je významnou turistickou destinací, lákající na malebné krajiny, rozsáhlé vysokohorské terény a vysokou úroveň služeb. Mezi nejoblíbenější cíle patří hlavní město Vídeň, které je mj. významným kulturním střediskem, a města Salzburg a Štýrský Hradec. Lákavé pro turisty jsou také početné zámky, hrady, kláštery a kostely. V neposlední řadě nabízí Rakousko návštěvníkům světově známá alpská horská střediska, jakými jsou Innsbruck, Kitzbühel, oblast Solné komory nebo Zell am See.

Název země

Německý název Österreich pochází ze staroněmeckého slova Ostarrichi, které je doloženo v listině císaře Oty III. z roku 996 a označuje „Východní marku“ (Marchia orientalis), která byla v tehdejší době nejvýchodnějším územím s obyvatelstvem mluvícím jedním z početných dialektů němčiny. V latině byl tento název zkomolen na Austria, což převzaly další jazyky, zejména němčiny. V latině byl tento název zkomolen na Austria, což převzaly další jazyky, zejména němčiny. Originální české pojmenování Rakousko (historicky Rakúsy, později Rakousy) pochází od pohraničního hradu Ratgoz (dnes Raabs na soutoku moravské a rakouské řeky Dyje), jehož název čeští kupci zkomolili na Rakús (nebo Rakúš). Podle něho pak pojmenovali okolní území a později celou zemi. Tento název převzala slovenština jako Rakúsko a dříve též polština jako Rakusy.

Dějiny

Nejstarší prameny dokládající přítomnost obyvatelstva na území Rakouska spadají do středního paleolitu, doby neandrtálců. Mnoho nalezišť se nachází v

Dolních Rakousech, nejznámější ve Wachau, pod nímž byla nalezena obě dvě nejstarší rakouská umělecká díla – Venuše z Galgenbergu (též „Tancující Fanny“) nalezená u Stratzingu a Willendorfská venuše. Po postupném osídlení území Rakouska v mladší době kamenné přichází první známky objevování nalezišť mědi a tedy doby měděné. Z této doby pochází také nález známé zmrzlé mumie Ötziho na hranicích s Itálií. Císař Karel VI. ovšem roku 1740 zemřel bez mužského potomka, a jeho dcera Marie Terezie proto musela čelit několika armádám, jež si chtěly habsburské dědictví rozdělit. V nastalé válce bylo nakonec úspěšné jen Prusko, které získalo většinu Slezska a další menší území. Další války zemi ještě více vyčerpaly, což postavilo Marii Terezií a jejího syna Josefa II. před nutnost provést osvícenské reformy, jež začaly feudální správu nahrazovat moderní státní správou. Území monarchie bylo na konci 18. století rozšířeno při dělení Polska, ale během válek s revoluční Francií monarchie přišla o Rakouské Nizozemí. Na počátku 19. století postihlo habsburskou monarchii Napoleonovo tažení. Svatá říše římská zanikla a habsburský panovník zůstal pouze rakouským císařem. Snahou státu bylo až do roku 1860 s krátkou přestávkou při revoluci roku 1848 potlačovat liberální myšlenky, neúspěchy v zahraniční politice však nakonec císaře Františka Josefa I. donutily změnit kurs a změnit absolutistický systém na konstituční monarchii. Po porážce Rakouska v prusko-rakouské válce roku 1866

byl zrušen Německý spolek, ve kterém Rakousko dominovalo, ale od 70. let se monarchie začala orientovat na spojení s Německem. Rostoucí národní problémy se císař rozhodl vyřešit přeměnou Rakouského císařství na Rakousko-Uhersko, tím však uspokojil jen Maďary. Katastrofu pro Rakousko-Uhersko znamenala první světová válka, na jejímž konci roku 1918 se rozpadlo. Rakouští Němci se pokusili prosadit koncepci Německého Rakouska, nakonec však byli nuceni přijmout svůj stát v hranicích, jak jej vymezila Saintgermainská smlouva. První Rakouská republika se potýkala s obrovskými hospodářskými problémy, jež nedokázaly nestabilní vlády dvou znepřátelených politických stran uspokojivě řešit. Roku 1933 konečně Engelbert Dollfuss nastolil autoritativní režim, avšak i on musel čelit vážným problémům, zejména vzestupu rakouského nacismu. Pokus o převrat rakouských nacistů roku 1934 sice nakonec skončil neúspěchem, Rakousko však muselo čelit stále většímu tlaku Hitlerova Německa, jež si nakonec 18. března 1938 vynutilo „pozvání“ k záboru (anšlusu) Rakouska. Anšlus podpořila v referendu většina Rakušanů.

Jakožto součást Třetí říše se Rakousko zúčastnilo druhé světové války, ve které zahynulo 300 tisíc rakouských mužů. Po pádu nacistické moci bylo podobně jako Německo obsazeno Spojenci a rozděleno do okupačních zón. Plnou suverenitu Rakousko získalo zpět až roku 1955, kdy byla podepsána mezi zástupci Rakouska a Spojenců státní smlouva. Poté došlo k definitivnímu stažení Sovětské armády. Ačkoliv se na osvobození Ra-

kouska a hlavního města Vídně podílela Rudá armáda, dokázali rakouští politikové při vyjednávání využít příznivé situace v roce 1955 a zajistit své zemi svobodu. Rakousko se nezařadilo do východního bloku, což umožnilo jeho pozoruhodný hospodářský vzestup a prosperitu.

Podle státní smlouvy z roku 1955 je Rakousko od zpětného získání suverenity neutrální zemí, není a nemůže být členem Severoatlantické aliance. Jeho poválečná suverenita byla potvrzena odchodem okupačních vojsk Sovětského svazu i západních velmocí a s příslibem nevstupovat do žádného vojenského paktu. Přesto se Rakousko začlenilo do západních nevojenských organizací; mj. vstoupilo v roce 1995 do Evropské unie.

V roce 1986 se Rakousko dostalo do mezinárodní izolace poté, co byl prezidentem Rakouska zvolen bývalý generální tajemník OSN Kurt Waldheim, o němž vyšlo najevo, že má nacistickou minulost.

Politické a správní členění

Rakousko je rozděleno do devíti spolkových zemí, které jsou zase rozděleny do 80 okresů a 15 statutárních měst. Okresy se dále dělí na jednotlivé obce, města či městysy.

Vídeň je zcela obklopena Dolními Rakousy. Východní Tyrolsko sice náleží k spolkové zemi Tyrolsko, ale není s ním fyzicky spojeno. Tato kuriozita vznikla po první světové válce, když v roce 1918 připadlo Jižní Tyrolsko Itálii. Tím se stalo Východní Tyrolsko exklávou Tyrolska.

V Česku má Rakousko velvyslanectví v Praze a konzuláty v Brně a v Českých Budějovicích. Vztahy obou zemí jsou na oficiální úrovni velmi dobré, avšak doposud nijak úzké. Tématy, která čas od času vzbuzují emoce, jsou otázky spojené s odsunem Sudetských Němců po druhé světové válce a téma české jaderné energetiky, a to méně u hlavních představitelů obou zemí, jako spíše u veřejnosti.

Kuchyně

Rakouská kuchyně bývá často redukována pouze na vídeňskou kuchyni, ačkoli obsahuje i tradiční kuchařské umění bývalého Rakouska-Uherska. Vedle samotných krajových specialit je ovlivněna především svými sousedy, tedy Čechy a Maďary. Pokrmy a způsoby jejich přípravy byly ze sousedních států často přebírány. Jako příklad může sloužit třeba guláš, který je původem z Maďarska.

Vladka Ranecká



Hlášky našich dětí, vnoučat, pravnoučat

Vítáme vás u prvního dílu nového seriálu, který věnujeme našim dětem, vnoučkům a pravnoučkům. Jejich hlášky a reakce na některé situace jsou jedinečné a originální a hlavně humorné. Hezky se bavte.

Období ptačí chřipky

Doma hovoříme o tom jak „chcípou“ ptáci. Moje neteř Barunka, tehdy asi tříletá si povídá s babičkou:

Barunka: Babi, tys měla chřipku“

Babi: Měla Barunko,

Barunka: A babi to byla ptačí chřipka?

Babi: No já nevím Baru, možná jo

Barunka: Tak to buď babi ráda, žes nechcípla... ☺

Sousedka

Sousedka přišla za naší babi na návštěvu. Synovec Jiřík tenkrát čtyřletý si hraje s legem. Sousedka je zvědavá a Jiříka se vyptává jak se má, jak se mu líbí ve školce atd. Jiříka výslech za chvíli přestane bavit, položí hračku a povídá: „Venku je už veliká tma, tak si vem šátek a jdi už domů.“ Naštěstí sousedka není urážlivá a doma měla podobného rozumbradu ☺

Politická...

Můj tehdy sedmiletý syn Matyáš mě neustále dostává nějakými politickými debatami, tady jedna z nich.

Maty: Mami, co je to stínovej ministr?“ já jsem se jen nadechla...

Maty: To jako stojí někde ve stínu a bere za to peníze?“

Já: No on není ve stínu, to se těžko vysvětluje, ale peníze za to asi má.

Maty: A můžu být stínovej školák?? ☺

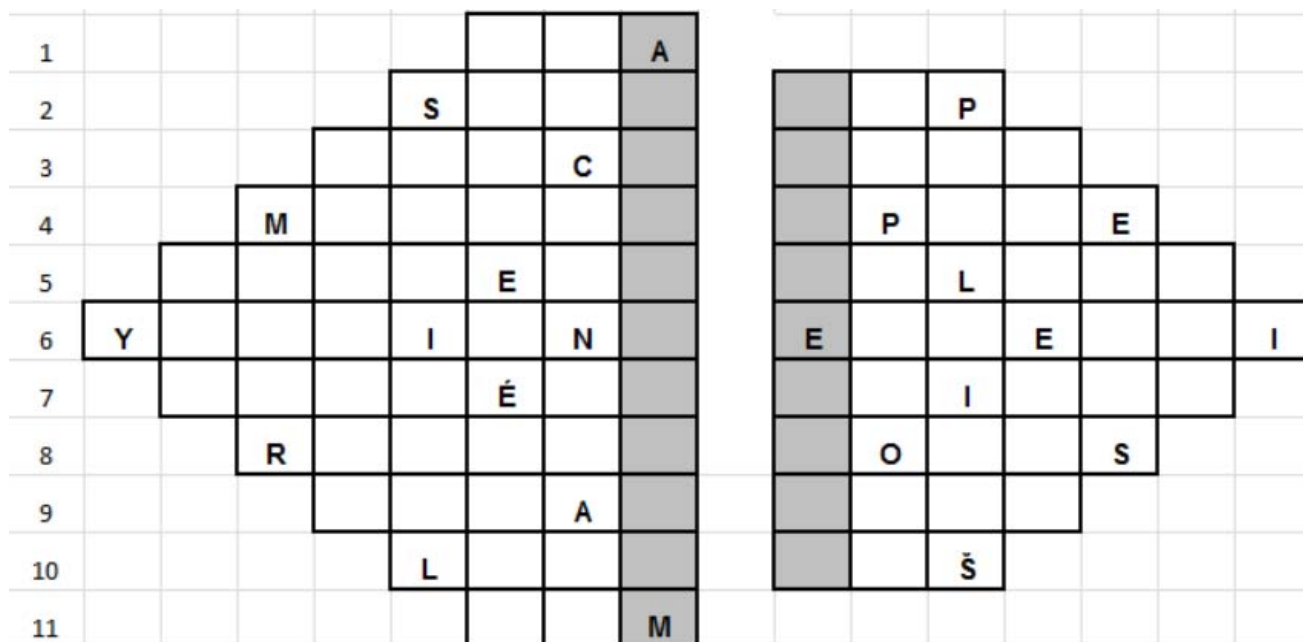


Křížovka

„Co tě to napadlo, vzít si za ženu Američanku? Ta ti nikdy neuvaří gulášek, jen samé hamburgery.“

„To jo, ...(tajenka)...“

Vyplněnou křížovku se správnou tajenkou odevzdejte na recepci DS Reynkova do 10. srpna. Tři vylosovaní úspěšní luštitelé získají hodnotné ceny!



1. NEJVÝŠE PRAMENÍCÍ ČESKÁ ŘEKA
2. BICEPS
3. BOUŘLIVÁ OSLAVA, POCTA
4. TROPICKÝ KOMÁR
5. SLOVANSKÉ MUŽSKÉ JMÉNO (26. 2.)
6. TVRDÁ Y
7. BYTOST Z VIDEOHER
8. MĚSTO V ITÁLII
9. OSLOVENÍ DÁMY
10. OPAK PRAVÉ
11. ALKOHOLICKÝ NÁPOJ

- ZDRHOVADLO
- JMÉNO PSA
- STAV OPILOSTI
- STEP V RUSKU
- SPECIALISTÉ
- PŘÍSLUŠNÍK „ČISTÉ RASY“
- ZÁPISNÍK
- ROZSÁHLÁ EPICKÁ BÁSEŇ
- HLODAVEC

POMŮCKA: ÁRIJEC, CELINA, OVACE, POKÉMON, RIMINI

Autorkou křížovky je Markéta Kufrová, které moc děkujeme!

Redakce: Věra Niklová, Ludmila Prchalová a další přispěvatelé

Redakční rada: Ondřej Rázl, Petra Plodíková,

Vladka Ranecká, Zdena Lehmannová,

Magdalena Kufrová

Kontakt: plodikova@ssmhb.cz, 569 433 757.

Náklad: 400 ks

Za případné chyby v textu se omlouváme.

Uzávěrka příštího čísla 25. září 2018.

Evidenční číslo: MK ČR E 21809

Sponzorem časopisu Jablíčko je

